

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser (Praktikcentre og hurtigere optagelse til skolepraktik m.v.)

§ 1

I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 2. marts 2011, som ændret ved § 2 i lov nr. 1368 af 28. december 2011, lov nr. 210 af 5. marts 2012 og § 7 i lov nr. 418 af 12. maj 2012 foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 3, ændres »lærerkvalifikationer« til: »lærer- og lederkvalifikationer«.

2. I § 35, stk. 1, indsættes som nr. 25:

»25) Godkendelse af skoler til at varetage opgaver som praktikcenter og om regler om praktikcentrenes organisation og opgaver samt om betingelser for godkendelse af praktikcentre, jf. § 66 b, stk. 1.«

3. I § 66 a, stk. 1, ændres »2 måneder« til: »umiddelbart« og efter 1. pkt. indsættes:

»Tilbuddet gives i umiddelbar forbindelse med elevens afslutning af grundforløbet og elever, som tager imod tilbuddet, skal påbegynde undervisning i skolepraktik en måned efter grundforløbets afslutning, med mindre eleven forinden har indgået en uddannelsesaftale.«

4. § 66 b, stk. 1 og 2, affattes således:

»§ 66 b. Skolepraktik udbydes i praktikcentre af skoler, som udbyder den enkelte erhvervsuddannelses hovedforløb. Børne- og undervisningsministeren godkender efter ansøgning fra skoler og indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, hvilke skoler der må varetage opgaver som praktikcenter inden for de enkelte uddannelser. Ministeren kan efter indstilling fra rådet fastsætte nærmere regler om praktikcentrenes organisation og opgaver samt om betingelser for godkendelse af praktikcentre.

Stk. 2. Skolen har ansvaret for, at de elever, som afslutter et grundforløb på skolen, og som opfylder betingelserne efter § 66 a, stk. 1, modtager tilbud om skolepraktik i et praktikcenter.«

5. § 71 a ophæves.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2013, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Børne- og undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af denne lovs § 1, nr. 2 og 4.

Stk. 3. § 66 a, stk. 1, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 3, finder tilsvarende anvendelse for elever, der opnår eller har opnået rettigheder efter bestemmelsens hidtidige affattelse, og som ved lovens ikrafttræden har opretholdt denne rettighed.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
 - 1.1. Lovforslagets hovedpunkter
 - 1.2. Lovforslagets baggrund
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Lederkvalifikationer
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Afskaffelse af karensperioden til skolepraktik
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Praktikcentre
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Den foreslåede ordning
 - 2.4. Revision af ordninger om adgang til skolepraktik, adgang til skoleundervisning og løntilskud til virksomheder
 - 2.4.1. Adgang til skolepraktik
 - 2.4.1.1. Gældende ret
 - 2.4.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.4.2. Adgang til skoleundervisning
 - 2.4.2.1. Gældende ret
 - 2.4.2.2. Den foreslåede ordning
 - 2.4.3. Løntilskud til virksomheder
 - 2.4.3.1. Gældende ret
 - 2.4.3.2. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets hovedpunkter

Det foreslås, at der indføres bemyndigelse til børne- og undervisningsministeren til at fastsætte regler om de kvalifikationer, som ledere på institutioner, der udbyder erhvervsuddannelse, skal besidde.

Det foreslås endvidere, at karensperioden til skolepraktik afskaffes, det vil sige, at elevers ret til at få tilbud til skolepraktik indtræder umiddelbart efter grundforløbets afslutning.

Det foreslås herudover, at skolepraktik skal udbydes af praktikcentre på skoler, der udbyder hovedforløb inden for erhvervsuddannelserne.

Det foreslås endelig, at bestemmelsen om, at børne- og undervisningsministeren skal fremsætte forslag for Folketinget i folketingsåret 2012-13 om revision af bestemmelserne om adgang til efterfølgende trin 1 i skolepraktik, adgang til skoleundervisning for elever uden uddannelsesaftale samt om løntilskuddet til virksomheder, som indgår uddannelsesaftale med en elev, der uforskyldt har mistet en uddannelsesaftale, ophæves.

1.2. Lovforslagets baggrund

Regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) har den 8. november 2012 indgået ”Aftale om bedre erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti”, som er gengivet i bilag 2, med Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti.

Aftalen bygger på følgende grundlæggende præmisser:

- Erhvervsuddannelser af høj kvalitet og et tilstrækkeligt antal erhvervsuddannede er en væsentlig forudsætning for at fastholde arbejdspladser i Danmark.

- Unge med erhvervsuddannelse har en høj beskæftigelsesgrad, og uddannelserne spiller en afgørende rolle for at sikre, at arbejdskraften har de rette kompetencer inden for traditionelle håndværks-, industri-, handels-, pleje- eller omsorgsfag og nye teknologier.

- Andelen af elever fra 9. og 10. klasse, som påbegynder en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen, er imidlertid faldende, og der er et højt frafald på erhvervsuddannelserne – især i grundforløbet. Samtidig er der, trods flere års enkeltstående praktikpladsaftaler, fortsat mangel på praktikpladser, og praktikpladskapaciteten udnyttes ikke fuldt ud. Bl.a. udnyttes de fleksible muligheder, for at fx nye og specialiserede virksomheder kan have elever i praktik, ikke tilstrækkeligt.

Forud for indgåelsen af aftalen havde regeringens erhvervsuddannelsesudvalg den 5. oktober 2012 afleveret 12 forslag til initiativer til regeringen. Disse forslag udgør en væsentlig del af grundlaget for aftalen af 8. november 2012.

Lovforslaget udmønter på denne baggrund følgende elementer fra aftalen, jf. bilag 2:

- Kompetenceløft af den pædagogiske ledelseskompetence på erhvervsskolerne.

- Karensperioden til skolepraktik afskaffes.

- Den midlertidige adgang til øvrige trin i skolepraktik for elever, der har gennemført trin 1 med skolepraktik, gøres permanent.

- De to nuværende midlertidige ordninger for elever, der uforskyldt har mistet en aftale, hvorved eleverne får adgang til skoleundervisning uden uddannelsesaftale og kan udløse et tilskud til virksomheder, der indgår uddannelsesaftale med dem, gøres permanente.

- Etablering af praktikcentre.

Aftalens øvrige elementer udmøntes administrativt. Der henvises til aftaleteksten, jf. bilag 2.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Lederkvalifikationer

2.1.1. Gældende ret

Lovgivningen indeholder ikke bestemmelser om erhvervsskoleledernes kvalifikationer.

2.1.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indføres bemyndigelse til, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om kvalifikationskrav til ledere på institutioner, der udbyder erhvervsuddannelser. Ændringen har til formål at sikre den pædagogiske ledelseskompetence på erhvervsskolerne, og bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om, at erhvervsskolerne skal sikre, at lederne har de pædagogiske ledelseskompetencer, som er nødvendige for, at institutionen kan levere undervisning af god kvalitet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.2. Afskaffelse af karensperioden til skolepraktik

2.2.1. Gældende ret

En erhvervsuddannelse er opdelt i et grundforløb og et hovedforløb. Som udgangspunkt er der frit optag til grundforløbet, mens optagelse til hovedforløbet som udgangspunkt forudsætter, at eleven har indgået en uddannelsesaftale med en virksomhed, jf. § 5, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser. Dette skyldes, at hovedforløbet indeholder praktikuddannelse, som skal foregå på en virksomhed. Som et alternativ til elever, der ikke har en uddannelsesaftale, er der inden for en række uddannelser oprettet skolepraktik. Skolepraktik er praktikuddannelse på en erhvervsskole i stedet for i en virksomhed.

Skolepraktik skal tilbydes egnede praktikpladssøgende elever, som to måneder efter at have afsluttet et adgangsgivende grundforløb i en erhvervsuddannelse, der udbydes med skolepraktik, jf. § 66 b, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser, ikke har eller har haft en uddannelsesaftale, jf. § 66 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser.

Det er denne to-måneders periode i § 66 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, som kaldes karensperioden. Bestemmelsen indebærer dels, at elever ikke kan tilbydes skolepraktik, hvis det er mere end to måneder siden, at de har afsluttet grundforløbet, dels at elever ikke kan optages til skolepraktik før udløbet af de to måneder.

Karensperioden har til formål at sikre, at alle praktikpladsmuligheder er udtømt, før optagelse til skolepraktik kan komme på tale. Hvorfor eleverne i denne periode skal overholde de såkaldte EMMA-kriterier, hvorved forstås, at eleven er egnet til at kunne gennemføre den ønskede uddannelse og efter gennemført uddannelse vil kunne fungere på arbejdsmarkedet, at eleven er geografisk og faglig mobil, samt at eleven er aktivt praktikpladssøgende, jf. §§ 106-111 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som er fastsat i henhold til § 66 c, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser.

Når eleverne har udstået karensperioden, kan de optages til skolepraktik, hvis de har opfyldt optagelsesbetingelserne. Eleverne skal herefter påbegynde skolepraktik på erhvervsskolen inden for en måned efter optagelsen, jf. § 113, stk. 1, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som sker ved karensperiodens udløb.

2.2.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at karensperioden afskaffes. Egnede praktikpladssøgende elever, som ved afslutningen af et grundforløb i en erhvervsuddannelse ikke har eller har haft en uddannelsesaftale, vil herefter i forlængelse af afslutningen af grundforløbet få tilbudt optagelse til skolepraktik, hvis uddannelsen udbydes med skolepraktik.

Eleverne skal påbegynde undervisning i skolepraktik en måned efter endt grundforløb, med mindre de forinden har indgået en uddannelsesaftale.

Eleverne skal fortsat være egnede, mobile og aktivt praktikpladssøgende for at kunne blive tilbud optagelse til skolepraktik (de såkaldte EMMA-kriterier). Kriterierne vil dog blive tilpasset i forhold til den foreslåede ordning.

Når eleverne påbegynder undervisning i skolepraktik, vil de være berettiget til skolepraktikydelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

2.3. *Praktikcentre*

2.3.1. *Gældende ret*

Optagelse til et hovedforløb i en erhvervsuddannelse forudsætter som udgangspunkt, at eleven har indgået en uddannelsesaftale med en virksomhed, jf. § 5, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser. Dette skyldes, at hovedforløbet i almindelighed indeholder praktikuddannelse, som i udgangspunktet skal foregå på en virksomhed. Som et alternativ for elever, der ikke har en uddannelsesaftale, udbydes en række uddannelser med skolepraktik. Skolepraktik er praktikuddannelse på en erhvervsskole i stedet for i en virksomhed.

Den nuværende lovgivning indeholder ikke regulering af de organisatoriske rammer for skolepraktik, idet skolepraktik udbydes af skoler, som udbyder den enkelte erhvervsuddannelses hovedforløb, jf. § 66 b, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser.

2.3.2. *Den foreslåede ordning*

Det foreslås, at skolepraktik udbydes i praktikcentre på skoler, som udbyder hovedforløb inden for erhvervsuddannelserne. Forslaget har til formål at fremme anvendelsen af praktikpladskapaciteten og øge kvaliteten i skolepraktik.

Med forslaget vil ministeren blive bemyndiget til at fastsætte regler om praktikcentrenes organisation og opgaver samt om betingelser for godkendelse af praktikcentre. Ministeren vil endvidere blive bemyndiget til at godkende skoler til at udføre opgaver som praktikcentre efter ansøgning fra disse. Forud for ministerens udstedelse af regler og godkendelse af ansøgninger skal Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser efter forslaget afgive indstilling herom.

Udgangspunktet for etableringen af praktikcentrene vil være en indfasning af praktikcentre, der bygger på de igangværende forsøg og øvrige erfaringer med skolernes gennemførelse af skolepraktik og anvendelse af mere fleksible aftaleformer. Praktikcentrene skal således udgøre en ny, samlet model for afholdelse af praktikuddannelse i et praktikcenter (skolepraktik) i samspil med delaftaler, korte aftaler og restuddannelsesaftaler.

Praktikcentrene skal bidrage til en fleksibel anvendelse af praktikpladskapaciteten i virksomhederne og på skolerne gennem anvendelse af de forskellige uddannelsesaftaleformer, praktik i udlandet, skolepraktik (praktikuddannelse i et praktikcenter) og andre nyskabelser, jf. bilag 2. Det er en forudsætning for etableringen af praktikcentrene, at skolernes tilskyndelse til at få elever i virksomhedspraktik ikke mindskes. Det skal således sikres, at praktikcentrene tilskyndes til i videst mulig omfang at få eleverne i virksomhedspraktik.

I forbindelse med praktikcentrenes etablering vil de administrativt fastsatte regler om skolernes forklarende oplysninger til omverdenen om skolepraktikkens indhold og om aktiv medvirken fra arbejdsmarkedets parter blive opfrisket gennem erfaringsudveksling og forventningsafstemning mellem skoler, faglige udvalg og ministeriet i forbindelse med praktikcentrenes etablering.

Det samme gælder bestemmelserne i den gældende lovs § 66 f, stk. 1, om, at der skal foreligge en lønnet uddannelsesaftale, hvis en elevs praktikuddannelse i virksomheden tilfører merværdi til virksomheden, også ved virksomhedsforlagt skolepraktik for at undgå misbrug.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

2.4. Revision af ordninger om adgang til skolepraktik, adgang til skoleundervisning og løntilskud til virksomheder

2.4.1. Adgang til skolepraktik

2.4.1.1. Gældende ret

Fra den 25. juni 2009 har elever, der er påbegyndt eller påbegynder trin 1 af en uddannelse i skolepraktik og gennemfører dette trin med skolepraktik, haft adgang til optagelse til skolepraktik i efterfølgende trin, jf. § 66 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser.

Optagelse i efterfølgende trin forudsætter, at eleven har gennemført det forudgående trin med uddannelsesbevis og lever op til de generelle betingelser for at være optaget til skolepraktik, hvorved forstås, at eleven skal opfylde EMMA-kriterierne, jf. §§ 106-111 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som er fastsat i henhold til § 66 c, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser. Ved EMMA-kriterierne forstås, at eleven er egnet til at kunne gennemføre den ønskede uddannelse og efter gennemført uddannelse vil kunne fungere på arbejdsmarkedet, at eleven er geografisk og faglig mobil, samt at eleven er aktivt praktikpladssøgende.

Børne- og undervisningsministeren skal efter § 71 a i lov om erhvervsuddannelser fremsætte forslag for Folketinget til revision af ordningen i folketingsåret 2012-13.

2.4.1.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at revisionsbestemmelsen i § 71 a i lov om erhvervsuddannelser ophæves for så vidt angår revision af § 66 a, stk. 4, idet den gældende ordning ønskes opretholdt.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, samt bemærkningerne hertil.

2.4.2. Adgang til skoleundervisning

2.4.2.1. Gældende ret

Fra den 15. december 2009 har elever, der ufor skyldt har mistet en uddannelsesaftale inden for en uddannelse, der ikke udbydes med skolepraktik, kunnet optages til skoleundervisning uden at have indgået en ny uddannelsesaftale, jf. § 66 e, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser.

Skolen kan i samråd med det lokale uddannelsesudvalg tilrettelægge uddannelsen for den enkelte elev, der bliver optaget til skoleundervisning efter § 66 e, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, sådan at eleven skal gennemføre uddannelsens skoleundervisning, bortset fra undervisning der indeholder afsluttende prøver, før gennemførelse af den tilhørende praktikuddannelse, jf. § 66 g, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser.

Børne- og undervisningsministeren skal efter § 71 a i lov om erhvervsuddannelser fremsætte forslag for Folketinget til revision af ordningen i folketingsåret 2012-13.

2.4.2.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at revisionsbestemmelsen i § 71 a i lov om erhvervsuddannelser ophæves for så vidt angår revision af § 66 e, stk. 2, idet den gældende ordning ønskes opretholdt.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, samt bemærkningerne hertil.

2.4.3. Tilskud til praktikvirksomheder

2.4.3.1. Gældende ret

Fra den 5. november 2009 har arbejdsgivere, der har indgået en uddannelsesaftale med en elev, der ufor skyldt har mistet en uddannelsesaftale, været berettiget til tilskud i praktiktiden, jf. § 66 k, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser. Tilskuddets størrelse udgør 60 pct. af de relevante AER-lønrefusionstakster.

Retten til tilskud indtræder på det tidspunkt, hvor arbejdsgiveren har opnået ret til den tredje bonusrate, som angivet i § 17, stk. 2, i lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion, jf. § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1676 af

22. december 2010 om tilskud til arbejdsgivere, der indgår en uddannelsesaftale med en elev, der uforskyldt har mistet en uddannelsesaftale.

AER administrerer udbetalingen af tilskuddet, jf. § 66 k, stk. 3, sidste pkt., i lov om erhvervsuddannelser.

Børne- og undervisningsministeren skal efter § 71 a i lov om erhvervsuddannelser fremsætte forslag for Folketinget til revision af ordningen i folketingsåret 2012-13.

2.4.3.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at revisionsbestemmelsen i § 71 a i lov om erhvervsuddannelser ophæves for så vidt angår revision af § 66 k, stk. 3, idet den gældende ordning ønskes opretholdt.

De nærmere regler om udbetaling af tilskud afhænger af den fremtidige ordning med hensyn til præmie- og bonusordningen til virksomheder, som indgår uddannelsesaftaler, jf. lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, samt bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Forslaget forventes samlet set at give statslige merudgifter som vist i nedenstående tabel.

Mio. kr. 2013-priser	2013	2014	2015	2016
Karensperiode til skolepraktik afskaffes	37,0	37,0	37,0	37,0
Adgang fra trin 1 til efterfølgende trin i skolepraktik	13,0	13,0	13,0	13,0
Ordninger for elever, der uforskyldt mister en uddannelsesaftale	5,1	5,1	5,1	5,1
Etablering af praktikcentre	10,0	-	-	-
I alt	65,1	55,1	55,1	55,1

Merudgiften til ordningerne, for elever der uforskyldt mister en uddannelsesaftale, udgøres af en merudgift i løntilskud til virksomhederne og øgede administrationsudgifter samt en besparelse i udgiften til skolepraktiktaxameter.

Det fremgår heraf, at forslaget vil medføre statslige merudgifter på 65,1 mio. kr. i 2013, og 55,1 mio. kr. pr. år i perioden 2014-2016, som der i aftale om Bedre erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti er afsat finansiering til.

Stat, regioner og kommuner vil som offentlige arbejdsgivere blive berørt af forslaget på samme måde som private arbejdsgivere, idet de vil kunne modtage tilskud for indgåelse af en uddannelsesaftale med en elev, der uforskyldt har mistet en uddannelsesaftale. Desuden vil forslaget samlet set medføre merudgifter til skolepraktikydelser på ca. 45 mio. kr., hvilket stat, regioner og kommuner som arbejdsgivere skal bidrage til finansieringen af. De offentliges arbejdsgiveres andel af udgiften udgør ca. 14 mio. kr. Der er lagt til grund, at det offentliges finansieringsandel udgør ca. 32 %.

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Erhvervslivet berøres som arbejdsgivere på samme måde som offentlige arbejdsgivere. Private arbejdsgivere vil kunne modtage tilskud for indgåelse af en uddannelsesaftale med en elev, der uforskyldt har mistet en uddannelsesaftale. Desuden vil forslaget samlet set medføre merudgifter til skolepraktikydelser på 45 mio. kr., hvilket de private arbejdsgivere skal bidrage til finansieringen af. De private arbejdsgiveres andel af udgiften udgør ca. 31 mio. kr. Der er lagt til grund, at erhvervslivets finansieringsandel udgør ca. 68 %.

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget er sendt til høring hos:

Arbejdsgivernes Elevrefusion, Bestyrelsesforeningen for Social- og Sundhedsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Erhvervsskoler – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler – Lederne, Danske Regioner, Datatilsynet, De Samvirkende Invalideorganisationer, Det Centrale Handicapråd, Erhvervsskolelederne i Danmark, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningsfællesskabet Ligeværd, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Handelsskolernes Lærerforening, Håndværksrådet, Kommunernes Landsforening, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Landboudom, Landbrug & Fødevarer, Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsorganisationen i Danmark, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lederne, Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, SOSU-lederforeningen, Uddannelsesforbundet og UU49/Lederforsamlingen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Offentlige arbejdsgivere vil kunne modtage tilskud for indgåelse af en uddannelsesaftale med en elev, der uforskyldt har mistet en uddannelsesaftale.	Forslaget vil medføre statslige merudgifter på 65,1 mio. kr. i 2013, og 55,1 mio. kr. pr. år i perioden 2014-2016. De offentlige arbejdsgivere skal medfinansiere merudgifter til skolepraktikydelse som følge af forslaget. De offentliges arbejdsgiveres andel af udgiften udgør ca. 14 mio. kr.
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Private arbejdsgivere vil kunne modtage tilskud for indgåelse af en uddannelsesaftale med en elev, der uforskyldt har mistet en uddannelsesaftale.	De private arbejdsgivere skal medfinansiere merudgifterne til skolepraktikydelse som følge af forslaget. De privates arbejdsgiveres andel af udgiften udgør ca. 31 mio. kr.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1 (§ 4, stk. 3)

Det foreslås, at der indføres bemyndigelse til børne- og undervisningsministeren i § 4, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser til at fastsætte krav til lederkvalifikationerne på institutioner, der udbyder erhvervsuddannelse. Bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte, at institutionerne skal sikre, at ledelsen samlet har de nødvendige pædagogiske ledelseskompetencer.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.

Til nr. 2 (§ 35, stk. 1, nr. 25)

§ 35, stk. 1, indeholder en udtømmende liste over, hvad Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser afgiver indstilling til børne- og undervisningsministeren om. Det foreslås, at listen udvides i overensstemmelse med § 1, nr. 4, hvori det foreslås, at Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser skal afgive indstilling om godkendelse af skoler til at varetage opgaver som praktikcentre og om regler om praktikcentrenes organisation og opgaver samt om betingelser for godkendelse af praktikcentre. Forslaget er således en konsekvens af forslaget i § 1, nr. 4.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Til nr. 3 (§ 66 a, stk. 1)

Det foreslås, at karenperioden til skolepraktik afskaffes. Forslaget betyder, at erhvervsuddannelseselever, der ved afslutningen af grundforløbet ikke har eller har haft en uddannelsesaftale, direkte efter afslutning af det adgangsgivende grundforløb, vil få tilbud om at blive optaget til skolepraktik. Eleverne skal påbegynde undervisning i skolepraktik en måned efter endt grundforløb, med mindre eleven forinden har indgået en uddannelsesaftale. Forslaget ændrer ikke på optagelsesbetingelserne i øvrigt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.

Til nr. 4 (§ 66 b, stk. 1 og 2)

Efter forslaget skal skolepraktik udbydes i praktikcentre af skoler, som udbyder den enkelte erhvervsuddannelses hovedforløb.

Det foreslås, at børne- og undervisningsministeren bliver bemyndiget til at fastsætte regler om praktikcentrenes organisation og opgaver samt om betingelser for godkendelse af praktikcentre. Ministeren vil endvidere blive bemyndiget til at godkende praktikcentrene efter ansøgning fra skoler, der udbyder hovedforløb til erhvervsuddannelser. Forud for ministerens udstedelse af regler og godkendelse af ansøgninger skal Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser efter forslaget afgive indstilling herom.

Bemyndigelsen forventes navnlig anvendt til følgende:

- Praktikuddannelse i praktikcentre skal sikre, at elever, som ikke har en uddannelsesaftale til en kompetencegivende uddannelse, hvortil eleven opfylder de faglige adgangskrav, kan gennemføre hele uddannelsen. Praktikcentret skal således tilrettelægge et samlet forløb for elever med anvendelse af korte aftaler, delaftaler, kombinationsaftaler, praktik i udlandet og i begrænset omfang virksomhedsforlagt undervisning og typisk i kombination med fremrykket skoleundervisning (jf. nedenfor) og elementer af praktikuddannelse i praktikcentret. Som grundlag bruges erfaringerne fra de evaluerede forsøg med praktikcentre til omstilling af skolepraktikordningen. Godkendelse af virksomheder til at bidrage med de enkelte praktikdele sker efter de gældende regler, og der forudsættes ydet en særlig intensiv opsøgende indsats i forhold til virksomheder, som ikke hidtil har været godkendt, ligesom skolerne og de faglige udvalg forudsættes at tage deres godkendelsespraksis op til overvejelse i forbindelse med de nye muligheder. Centrene forventes på baggrund af erfaringer fra forsøgene også at kunne bidrage til en bedre udnyttelse af praktikpladskapaciteten på de be-

skæftigelsesområder, hvor der er eller opstår ledige praktikpladser i forbindelse med anvendelse af sociale klausuler ved udbud eller af partnerskaber m.v. mellem den offentlige og den private sektor.

- Optagelse af en elev på praktikcenter forudsættes at skulle ske ved indgåelse af en aftale mellem skole og elev om elevens fortsatte uddannelse, både for elever uden uddannelsesaftale og for elever med aftaler, som kun omfatter dele af en kompetencegivende uddannelse, jf. ovenfor. Ved aftalen får eleven og skolen nogle rettigheder og pligter i forbindelse med uddannelsens gennemførelse. Skoleaftalen skal blandt andet indeholde en detaljeret plan for elevens praktikuddannelse med tilhørende skoleundervisning, herunder aftaler om, hvordan egnethedskravene til eleverne opfyldes og om, hvordan og hvornår eleven forventes at nå uddannelsens mål, og om hvordan der følges op på planen. Skoleaftalen forudsættes indgået i forbindelse med elevens optagelse til skolepraktik på praktikcentret. Skoleaftalen skal også bruges som redskab i forhold til dialogen mellem eleven og skolen om perioden efter grundforløbets afslutning og før undervisningens begyndelse, jf. forslag om afskaffelsen af karensperioden, herunder understøtte elevens praktikpladssøgning. Aftalen skal ikke være en ansættelsesaftale i arbejdsretlig forstand, og derfor skal gældende regler om elevernes retsstilling i forbindelse med konstatering af mangelfuld uddannelse eller tvistigheder i øvrigt analyseres med henblik på at sikre og klargøre elevernes, virksomhedernes og skolernes retlige forhold.

- Alle faglige udvalg skal i forbindelse med deres udviklingsredegørelse opfordres til at vurdere behovet og mulighederne for at indføre fleksible uddannelsesstider (max. og min.) således, at praktikuddannelsens varighed, struktur og indhold kan tilpasses de konkrete uddannelsesforhold, som de fremgår af uddannelsesaftalen med virksomheden og af den eventuelle skoleaftale. Dette skal bl.a. sikre, at eleverne kan afslutte deres uddannelse i praktikcentret, når den afsluttende prøve er aflagt. De faglige udvalg skal også analysere praktikmålene med henblik på at skabe øget klarhed om, hvad der skal opnås ved skolepraktik (praktikuddannelse i praktikcenter) henholdsvis praktikuddannelsen i virksomheder. Der kan derved fx ske en afkortning af praktikuddannelse, som ligger efter den afsluttende prøve (svendeprov mv.). Praktikreglerne, som fastsættes af de faglige udvalg, jf. erhvervsuddannelsesloven, bør i relevant omfang tage højde for, at praktikuddannelsens mål kan nås på en anden måde i et praktikcenter end i en virksomhed. Der skal tages hensyn til forudsat progression i uddannelsesforløbene, og den samlede uddannelses valør må ikke kunne bestrides.

- Når reglerne om fremrykket skoleundervisning anvendes, jf. den gældende lovs § 66 e, skal det fremgå af skoleaftalen. Aftalen kan revideres, hvis behov herfor opstår undervejs i elevens uddannelse.

- Et praktikcenter er en del af en godkendt institution for erhvervsrettet uddannelse (erhvervsskole) med evt. tilhørende faciliteter til skolepraktikaktiviteter, som udfører de ovenstående opgaver inden for et eller flere hovedforløb eventuelt på vegne af, eller med leverancer fra, en eller flere andre erhvervsskoler. Centret forudsættes at være organiseret med en leder, som referer til skolens øverste ledelse, og et paritetisk sammensat praktikcenterudvalg, som kan tegne de lokale uddannelsesudvalg for de relevante hovedforløb, som centret udbyder med skolepraktik. Centerudvalget referer til skolens bestyrelse. Alternativt til et praktikcenterudvalg kan det fastlægges, at centret refererer til skolens bestyrelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Til nr. 5 (§ 71 a)

Det foreslås, at bestemmelsen om revision af § 66 a, stk. 4, § 66 e, stk. 2, og § 66 k, stk. 3, i folketingsåret 2012-13 ophæves. Forslaget skyldes, at de gældende ordninger om adgang til skolepraktik på efterfølgende trin for elever, der har gennemført et forudgående trin med skolepraktik, om adgang til skoleundervisning for elever, der uforskyldt mister en uddannelsesaftale inden for en uddannelse, der ikke udbydes med skolepraktik, og som ikke har indgået en ny uddannelsesaftale, samt om løntilskuddet til virksomheder, som indgår uddannelsesaftale med en elev, der uforskyldt har mistet en uddannelsesaftale, ønskes opretholdt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.4.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2013, dog foreslås det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af reglerne om praktikcentre. Baggrunden herfor er, at der på nuværende tidspunkt afholdes forsøg med praktikcentre på en række skoler. Disse forsøg, som skal danne

grundlag for reglerne om praktikcentre, afsluttes i løbet af foråret 2013. På denne måde kan udmøntningen af de dele, at aftale om Bedre erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti, som forudsætter ændring af lov om erhvervsuddannelser, ses i et samlet hele i lovforslaget.

Det foreslås, at afskaffelsen af karensperioden også omfatter elever, der er i karensperioden på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse, så § 66 a, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, får tilsvarende virkning for elever, der har afsluttet et adgangsgivende grundforløb den 1. november 2012 og senere. Det betyder, at disse elever skal påbegynde undervisning i skolepraktik en måned efter afslutning af grundforløbet, hvis de opfylder betingelserne for optagelse og ikke har indgået uddannelsesaftale. Såfremt eleverne har afsluttet grundforløbet mere end en måned før lovens ikrafttrædelse, skal de påbegynde undervisning i skolepraktik snarest muligt efter lovens ikrafttræden. Dette kan ikke begrunde, at eleverne bliver berettiget til skolepraktikydelse forud for påbegyndelse af undervisning i skolepraktik.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 2. marts 2011, som ændret ved § 2 i lov nr. 1368 af 28. december 2011, lov nr. 210 af 5. marts 2012 og § 7 i lov nr. 418 af 12. maj 2012 foretages følgende ændringer:

§ 4. (...)

Stk. 2. (...)

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om kvalitetsudvikling og -kontrol, herunder om skolernes handlingsplaner for øget gennemførelse, og om lærerkvalifikationer.

Stk. 4. (...)

1. I § 4, *stk. 3*, ændres »lærerkvalifikationer« til: »lærer- og lederkvalifikationer«.

§ 35. Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser rådgiver på overordnet niveau undervisningsministeren om de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser på undervisningsministerens område. På erhvervsuddannelsesområdet afgiver rådet indstilling til undervisningsministeren om:

1-24) (...)

Stk. 2-6. (...)

2. I § 35, *stk. 1*, indsættes som *nr. 25*:

»25) Godkendelse af skoler til at varetage opgaver som praktikcenter og om regler om praktikcentrenes organisation og opgaver samt om betingelser for godkendelse af praktikcentre, jf. § 66 b, *stk. 1*.«

§ 66 a. Skolepraktik skal tilbydes egnede praktikpladssøgende elever, som 2 måneder efter at have afsluttet et adgangsgivende grundforløb, jf. § 5, *stk. 3*, ikke har eller har haft en uddannelsesaftale, jf. dog *stk. 2*. I trindelte uddannelser, jf. § 15, *stk. 2*, skal skolepraktik dog tillige tilbydes elever, der har gennemført et kompetencegivende trin af en uddannelse med uddannelsesaftale.

Stk. 2-4. (...)

3. I § 66 a, *stk. 1*, ændres »2 måneder« til:

»umiddelbart« og efter 1. pkt. indsættes:

»Tilbuddet gives i umiddelbar forbindelse med elevens afslutning af grundforløbet og elever, som tager imod tilbuddet, skal påbegynde undervisning i skolepraktik en måned efter grundforløbets afslutning, med mindre eleven forinden har indgået en uddannelsesaftale.«

§ 66 b. Skolepraktik udbydes af de skoler, som udbyder den enkelte erhvervsuddannelses

4. § 66 b, *stk. 1 og 2*, affattes således:

hovedforløb.

Stk. 2. Skolen har ansvaret for, at de elever, som har afsluttet grundforløb på skolen, og som opfylder betingelserne efter § 66 a, stk. 1, modtager tilbud om skolepraktik. Hvis skolen afslår at optage en elev til skolepraktik på grund af pladmangel eller for få tilmeldinger, skal skolen drage omsorg for, at eleven tilbydes optagelse på en anden skole.

Stk. 3-5. (...)

§ 71 a. Undervisningsministeren fremsætter for Folketinget forslag om revision af § 66 a, stk. 4, § 66 e, stk. 2, og § 66 k, stk. 3, i folketingsåret 2012-13.

»**§ 66 b.** Skolepraktik udbydes i praktikcentre af skoler, som udbyder den enkelte erhvervsuddannelses hovedforløb. Børne- og undervisningsministeren godkender efter ansøgning fra skoler og indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, hvilke skoler der må varetage opgaver som praktikcenter inden for de enkelte uddannelser. Ministeren kan efter indstilling fra rådet fastsætte nærmere regler om praktikcentrenes organisation og opgaver samt om betingelser for godkendelse af praktikcentre.

Stk. 2. Skolen har ansvaret for, at de elever, som afslutter et grundforløb på skolen, og som opfylder betingelserne efter § 66 a, stk. 1, modtager tilbud om skolepraktik i et praktikcenter.«

5. § 71 a ophæves.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2013, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Børne- og undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af denne lovs § 1, nr. 2 og 4.

Stk. 3. § 66 a, stk. 1, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 3, finder tilsvarende anvendelse for elever, der opnår eller har opnået rettigheder efter bestemmelsens hidtidige affattelse, og som ved lovens ikrafttræden har opretholdt denne rettighed.

Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti om:

Bedre erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti

(8. november 2012)

Erhvervsuddannelser af høj kvalitet og et tilstrækkeligt antal erhvervsuddannede er en væsentlig forudsætning for at fastholde arbejdspladser i Danmark.

Unge med erhvervsuddannelse har en høj beskæftigelsesgrad, og uddannelserne spiller en afgørende rolle for at sikre, at arbejdskraften har de rette kompetencer inden for traditionelle håndværks-, industri-, handels-, pleje- eller omsorgsfag og nye teknologier.

Andelen af elever fra 9. og 10. klasse, som påbegynder en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen, er imidlertid faldende, og der er et højt frafald på erhvervsuddannelserne – især i grundforløbet. Samtidig er der, trods flere års enkeltstående praktikpladsaftaler, fortsat mangel på praktikpladser, og praktikpladskapaciteten udnyttes ikke fuldt ud. Bl.a. udnyttes de fleksible muligheder, for at f.eks. nye og specialiserede virksomheder kan have elever i praktik, ikke tilstrækkeligt.

Nærværende aftale er første skridt i indsatsen for en bedre og mere reel uddannelsesgaranti i retning af en grundlæggende og langsigtet løsning for bedre erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti.

Næste skridt forhandles mellem aftaleparterne i 2013, når Erhvervsuddannelsesudvalget har afsluttet fase II.

Fase II af Erhvervsuddannelsesudvalgets anbefalinger omfatter bl.a. adgangen til erhvervsuddannelserne, uddannelsernes indhold, struktur og kvalitet samt målretningen af erhvervsuddannelserne og i særlig grad praktikpladserne mod unge, samtidig med at der sikres bedre tilbud til voksne.

Aftaleparterne er enige om – i forlængelse af erhvervsuddannelsesudvalgets fase II – at drøfte den udskudte omlægning af finansieringen af VEU-godtgørelsen. Omlægningen er en forudsætning for en fleksibel styring af området, herunder sikring af en langsigtet og stabil løsning for AER's likviditet. Aftaleparterne er enige om, at VEU-godtgørelse kun er for beskæftigede.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om, at der er behov for en indsats for at øge kvaliteten i erhvervsuddannelserne og styrke uddannelsesgarantien, så unge, der påbegynder en erhvervsuddannelse, får bedre mulighed for at gennemføre uddannelsen. Aftaleparterne lægger vægt på, at unge, der påbegynder erhvervsuddannelserne, skal være motiverede og have de rette faglige kompetencer.

Aftalen skal bidrage til at realisere målsætningen om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre mindst en ungdomsuddannelse i 2015. Aftaleparterne lægger vægt på, at ikke motiverede unge

og unge uden tilstrækkelige faglige, personlige eller sociale kompetencer fremover sikres de rette tilbud. Konkret er aftaleparterne enige om følgende:

- 12 initiativer skal sikre eleverne en styrket uddannelsesgaranti med praktik og skal bidrage til en bedre udnyttelse af praktikpladskapaciteten. Initiativerne tager udgangspunkt i de anbefalinger, som arbejdsmarkedets parter gennem Erhvervsuddannelsesvalget har afgivet til regeringen om en styrket uddannelsesgaranti.
- Kvaliteten i erhvervsuddannelserne skal øges gennem en målrettet videreførelse af de midlertidige takstforhøjelser samt en reserve afsat til bedre kvalitet i erhvervsuddannelserne. De afsatte midler kan bl.a. sikre et kompetenceløft for lærere og ledere og en videreførelse af mentorordning, kontaktlærerordning, praksisnære grundforløb mv.
- I 2013 fastholdes den kommunale pligt til at sikre og følge op på, at alle 15-17-årige enten er i uddannelse eller job (Ungepakke II). For at understøtte dette videreføres i 2013 en række statslige og kommunale tiltag, herunder bl.a. den kommunale vejledningsindsats i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse.
- VEU-centrene videreføres i 2013-2016 for fortsat at sikre målrettede og effektive uddannelses tilbud på det grundlæggende erhvervsrettede og almene voksenuddannelsesområde.

I de følgende bilag 1-4 beskrives de enkelte initiativer inden for indsatsområderne:

1. Styrket uddannelsesgaranti og styrket praktikpladsindsats (bilag 1).
2. Øget kvalitet i erhvervsuddannelserne i 2013 (bilag 2).
3. Etårig videreførelse af *Aftale om flere unge i job og uddannelse* (Ungepakke II) (bilag 3).
4. Videreførelse af VEU-centre i 2013-2016 (bilag 4).

Der er enighed om, at initiativerne på erhvervsuddannelsesområdet fremover fortsat skal bygge på vekseluddannelsesprincippet i en videreudviklet form, og at løsninger på skolepraktikområdet primært skal bidrage til at udjævne bl.a. konjunkturbestemt mangel på praktikpladser og derigennem sikre eleverne en styrket uddannelsesgaranti. I forbindelse med etableringen af praktikcentre skal det sikres, at skoler og praktikcentre har incitament til, at elever gennemfører en erhvervsuddannelse med uddannelsesaftale.

Formålet er, at der skabes flere ordinære praktikpladser og ikke at erstatte praktik i virksomheder med skolepraktik. Aftaleparterne lægger i den sammenhæng vægt på, at korte aftaler ikke afløser lange, og at mulighederne for optagelse på erhvervsuddannelserne generelt ikke forringes i forhold til i dag. Endvidere skal kvaliteten i skolepraktikken styrkes, herunder gennem praktikcentre. Endelig lægger aftaleparterne vægt på, at der fortsat er et incitament for arbejdsgivere, elever og skoler til at indgå uddannelsesaftaler med virksomheder.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om at følge aktivitetsudviklingen løbende. Det gælder følgende:

1. Udviklingen i antal indgåede uddannelsesaftaler.
2. Udviklingen i skolepraktikaktiviteten.
3. Udviklingen i antallet af korte og lange aftaler.
4. Udviklingen i kvotestørrelser i forhold til optag og gennemførelse.

5. Årlige opgørelser af resultaterne af skolernes praktikpladsopsøgende arbejde.
6. Udviklingen i de økonomiske konsekvenser af aftalen.

Opfølgningen skal sikre, at der ikke sker store forskydninger i skolers, praktikcentres og virksomheders brug af skolepraktik i forhold til antallet af indgåede uddannelsesaftaler. Det gælder både forskydninger mellem indgåede uddannelsesaftaler og aktivitetsudviklingen på enkelte skoler, praktikcentre og i enkelte brancher. Endvidere følges udviklingen i forholdet mellem korte og lange aftaler tæt. Tilsvarende følges udviklingen i kvoter, optag og gennemførelse på de 10 uddannelser, som er omfattet af initiativet. Opfølgningen sker med henblik på at identificere problemer tidligt, hvilket kan danne grundlag for evt. indgreb.

Aftalepartierne forelægges hvert kvartal, første gang efter 1. kvartal 2013, opgørelse af udviklingen, jf. ovenfor, med henblik på drøftelse i aftalekredsen.

Aftalepartierne lægger vægt på, at kapacitetsstyringen i erhvervsuddannelserne tilrettelægges under hensyntagen til regionale behov, f.eks. i forhold til større offentlige anlægsarbejder og erhvervsudviklingen i øvrigt.

Politiske udspil og aftaler, der indebærer betydelige ændringer i forudsætningerne, der har ligget til grund for drøftelserne bag nærværende aftale, jf. også punkt 1-6 ovenfor, vil medføre, at konsekvenser for finansieringsomlægningen i nærværende aftale igen skal drøftes i aftalekredsen. Tilsvarende vil ændringer i kommunernes adfærd, som indebærer betydelige ændringer i forudsætningerne bag finansieringsomlægningen, skulle drøftes i aftalekredsen.

Regeringen tilkendegiver endvidere, at den ikke har til hensigt at hæve skolepraktikydelsen.

De samlede statslige udgifter ved *Aftale om bedre erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti* udgør i alt 3.089 mio. kr. i perioden 2013-2016. Heraf afsættes en reserve til bedre kvalitet i erhvervsuddannelser mv. på i alt 694 mio. kr. i perioden 2014-2016 med henblik på senere udmøntning, jf. tabel 1.

Tabel 1				
Udgifter til Aftale om bedre uddannelser og styrket uddannelsesgaranti				
Udgifter i mio. kr., 2013-pl	2013	2014	2015	2016
1. En styrket uddannelsesgaranti	131,6	184,6	199,6	204,6
2. Øget kvalitet i erhvervsuddannelserne	433,4	-	-	-
3. Et-årig videreførelse af Ungepakke II	210,3	-	-	-
4. Videreførelse af VEU-centre	47,1	47,1	47,1	47,1
Reserve til øget kvalitet i erhvervsuddannelserne mv.*	-	534	504	498
I alt	822,4	765,7	750,7	749,7

* Her af er i alt 286,0 mio. kr. i 2014, 280,8 mio. kr. i 2015 og 274,8 mio. kr. i 2016 allerede udmøntet som videreførelse af midlertidige takstforhøjelser til erhvervsuddannelserne på FFL13.

Den finansiering af de statslige merudgifter, som aftaleparterne er enige om, fremgår af tabel 2.

Tabel 2				
Finansiering af Aftale om bedre uddannelser og styrket uddannelsesgaranti				
Udgifter i mio. kr., 2013-pl	2013	2014	2015	2016
Generelle omprioriteringer på tværs af finanslovsforslaget for 2013	500,0	500,0	500,0	500,0

Finansieringsomlægning af AER til AUB	253,9	210,0	179,9	173,9
Omprioriteringer inden for Ministeriet for Børn og Undervisningsområde	68,5	57,9	70,8	73,6
Finansiering i alt	822,4	767,9	750,7	747,5

Note: I 2014 er der en periodisk forskydning mellem finansieringen og udgifterne til aftalen, som udlignes i 2016.

Finansieringen af i alt 500 mio. kr. årligt i 2013-2016 sker inden for rammen af den samlede finanslov.

Finansiering af i alt 270,8 mio. kr. i perioden 2013-2016 findes via omprioriteringer af udisponerede midler på børne- og undervisningsområdet.

Endelig finansieres 254 mio. kr. i 2013 faldende til 174 mio. kr. i 2016 ved en omlægning af AER-bidraget til Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) pr. 1. januar 2013, som indeholder følgende elementer:

1. AER-bidraget omlægges til et bredere uddannelsesbidrag AUB (Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag).
2. Den nuværende præmie- og bonusordning for uddannelsesaftaler afvikles pr. 31. december 2012.
3. Der etableres en ny midlertidig præmie- og bonusordning i 2013 for uddannelsesaftaler, som målrettes unge under 25 år, således at der i 2013 kan modtages et beløb på 33.000 kr.
4. Arbejdsgiverne overtager statens finansieringsansvar for skolepraktikydelse pr. 1. januar 2013.

Bidraget til AUB vil fortsat bygge på et ”hvile i sig selv-princip” og fastlægges på de årlige finanslove på baggrund af behovet for midler til refusion, godtgørelse og ydelse mv. Bidraget pr. lønmodtager forventes på baggrund af forudsætningerne bag nærværende aftale at kunne videreføres på et uændret niveau (2.973 kr.) i 2013 og 2014 og reduceres til ca. 2.700 kr. i 2015 og ca. 2.600 kr. 2016.

Finansieringsomlægningen forventes på baggrund af forudsætningerne bag nærværende aftale at medføre en øget erhvervsbelastning på ca. 170 mio. kr. i 2013 stigende til ca. 188 mio. kr. i 2016. Aftaleparterne er opmærksomme på, at aftalen indebærer en midlertidig forringelse af AER's likviditet. Der tilvejebringes derfor en forøget statsgaranti til AER.

Bilag 1

En styrket uddannelsesgaranti

Aftaleparterne er enige om 12 nye initiativer, der skal sikre eleverne en styrket uddannelsesgaranti, og som skal bidrage til en bedre udnyttelse af praktikpladskapaciteten. Initiativerne svarer til anbefalingerne fra det af regeringen nedsatte erhvervsuddannelsesudvalg med deltagelse af arbejdsmarkedets parter.

De samlede statslige udgifter til initiativerne udgør 131,6 mio. kr. i 2013 stigende til 204,6 mio. kr. i 2016, *jf. tabel 3*.

Tabel 3				
Indsatsområde 1 – En styrket uddannelsesgaranti				
Udgifter i mio. kr., 2013-pl	2013	2014	2015	2016
1.1 Ændring af adgangsbegrænsning til skolepraktik	58,0	101,0	114,0	118,0

1.2 Styrkelse af det praktikpladsopsøgende arbejde 1)	76,2	-	-	-
1.3 Kampagne for flere praktikpladser	0,6	0,6	-	-
1.4 Indkvartering på kostafdeling for elever under praktikuddannelsen på skolen	5,0	5,0	5,0	5,0
1.5. Karensperiode til skolepraktik afskaffes	37,0	37,0	37,0	37,0
1.6 Adgang til øvrige trin i skolepraktik for elever, der har gennemført trin 1 med skolepraktik, gøres permanent	13,0	13,0	13,0	13,0
1.7 Permanentgørelse af ordninger for elever, der uforskyldt mister uddannelsesaftalen	5,1	5,1	5,1	5,1
1.8 Etablering af praktikcentre 1)	10,0	-	-	-
1.9 Udbud af flere uddannelser med skolepraktik (praktikuddannelse i et praktikcenter 2)	-	-	-	-
1.10 Retvisende praktikpladsstatistik	-	-	-	-
1.11 Justering af EMMA-kriterierne 3)	-	-	-	-
1.12 Praktikpladser i de offentlige	-	-	-	-
Afledte udgifter til meraktivitet (1.000 ekstra praktikpladser)	12,9	22,9	25,5	26,5
Udgifter i alt (Initiativ 1.1 til 1.12 ekskl. initiativ 1.2 og 1.8)	131,6	184,6	199,6	204,6

1) Initiativet finansieres af midler under Indsatsområde 2. Øget kvalitet i erhvervsuddannelserne.

2) De økonomiske konsekvenser vil afhænge af, om og hvilke uddannelser der eventuelt tages af negativlisten. Såfremt forslaget medfører en konkret indstilling fra REU om justering af negativlisten, vil der i forbindelse hermed skulle foretages et konkret udgiftsskøn med henblik på en særskilt stillingtagen til finansieringen af eventuelle merudgifter.

3) En eventuel justering af EMMA-kriterierne skal være udgiftsneutral for både staten og arbejdsgiverne.

Nedenfor følger en beskrivelse af de enkelte initiativer.

1.1 Ændring af adgangsbegrænsning til skolepraktik

Der gennemføres en styringsmæssig omlægning af de erhvervsuddannelser, der i dag udbydes med adgangsbegrænsning til skolepraktik, og som erstatter de seneste års styring med 1-årige kvoter. Omlægningen omfatter, at adgangsbegrænsning til skolepraktik på de kvotebelagte uddannelser (bortset fra uddannelsen til dyrepasser) ophæves, og at der i stedet indføres en styring af kapaciteten til de pågældende uddannelsers grundforløb, hvorved eleverne ikke unødigt gennemfører et grundforløb uden en reel mulighed for at komme i praktik eller skolepraktik.

Aftalen indebærer, at:

- kvotestyningen på skolepraktikområdet afskaffes (bortset fra uddannelsen til dyrepasser). Antallet af uddannelser, hvor kapacitetsstyringen sker gennem adgangsbegrænsning, udvides fra i dag 12 til 22 uddannelser ud af de i alt 109 uddannelser.
- uddannelserne indgår i den faste årlige vurdering af behovet for adgangsbegrænsning med tilhørende fastsættelse af kvotestørrelser inden for de afsatte økonomiske rammer og de gældende regler herom.
- de fastsatte kvoter skal have en størrelse, så et passende antal elever i forhold til arbejdsmarkedets behov kan optages i skolepraktik, hvis de ikke har fået en uddannelsesaftale ved grundforløbets afslutning.
- ansøgere om optagelse til et grundforløb, som med en praktikvirksomhed har en uddannelsesaftale, der omfatter grundforløbet, har fri adgang.

- hvis en skole har flere ansøgere end pladser til elever uden uddannelsesaftale, skal skolen optage de elever, som skolen finder bedst egnede til uddannelsen.
- skolens afgørelse skal træffes på grundlag af regler om uddannelsen, fastsat efter de faglige udvalgs bestemmelse. Hvis der ikke er fastsat særlige regler for uddannelsen, træffer skolen afgørelse efter et skøn ud fra kriterier fastsat i skolens undervisningsplan der udarbejdes i samarbejde med de lokale uddannelsesudvalg. Skolens afgørelser skal være saglige og begrundede.

Omlægningen har ikke til hensigt at begrænse antallet af elever, der bliver uddannet inden for de omfattede uddannelser i forhold til i dag.

1.2 Styrkelse af det praktikpladsopsøgende arbejde

Styrkelse af det praktikpladsopsøgende arbejde skal bidrage til, at praktikpladskapaciteten i virksomhederne udnyttes i videst mulige omfang. En styrket indsats skal sikre, at det praktikpladsopsøgende arbejde prioriteres, koordineres og tilrettelægges mere systematisk gennem følgende initiativer:

- Erhvervsskolerne forpligtes til at udarbejde lokale handlingsplaner for tilvejebringelse af praktikpladser med måltal for det praktikpladsopsøgende arbejde med henblik på mål- og resultatstyring samt opfølgning.
- Udvikling af nøgletalsindikatorer skal belyse resultaterne af det praktikpladsopsøgende arbejde og skal kunne anvendes til skolernes interne målstyring og som grundlag for opfølgning.
- En tilskudsmodel, som tilskynder erhvervsskolerne til at fremkalde flere uddannelsesaftaler og øge antallet af virksomheder, der ansætter elever.

1.3 Kampagne for flere praktikpladser

Den igangværende kampagne for flere praktikpladser fortsættes i 2013 og 2014. En fortsættelse af kampagnen skal bruges aktivt til at understøtte og skabe fokus på skolernes praktikpladsopsøgende arbejde, herunder et bedre samarbejde mellem de forskellige aktører på praktikpladsområdet.

1.4 Indkvartering på kostafdeling for elever under praktikuddannelsen på skolen

Elever, der under skoleundervisningen er optaget på en kostafdeling med tilskud, skal fremadrettet kunne få tilskud til opholdet på kostafdelingen under praktikuddannelsen i praktikcentret på skolen.

Derudover skal elever, der indgår en uddannelsesaftale med en virksomhed, der ligger mere end 5 kvarters transporttid med offentlige transportmidler fra elevens bopæl, også kunne optages på en kostafdeling under praktikuddannelsen, dog uden tilskud. Det skal modvirke, at elever fravælger en uddannelsesaftale med en virksomhed alene pga. geografisk afstand og manglende indkvarteringsmulighed.

1.5 Karensperiode til skolepraktik afskaffes

Karensperioden afskaffes, og eleverne optages direkte på hovedforløbet på grundlag af enten en uddannelsesaftale med en virksomhed eller en skoleaftale med et praktikcenter. Elever med en skoleaftale påbegynder i stedet skoleundervisningen eller praktikuddannelsen i et praktikcenter en måned efter endt grundforløb, såfremt eleven ikke forinden har indgået en uddannelsesaftale.

Denne løsning betyder, at eleverne kan blive optaget til skolepraktik to måneder hurtigere efter slutningen af grundforløbet, og at deres uklare situation under karensperioden fjernes. Samtidig sikres eleverne tid til at søge en praktikplads efter endt grundforløb, og skolerne sikres tid til at tilrettelægge hovedforløbene og tilpasse kapaciteten til optaget.

1.6 Adgang til øvrige trin i skolepraktik for elever, der har gennemført trin 1 med skolepraktik, gøres permanent

Den nuværende midlertidige ordning gøres permanent. Dermed kan elever, der har gennemført en uddannelses trin 1 med skolepraktik, fortsætte i skolepraktik på trin 2 og eventuelt efterfølgende trin. Ordningen fjerner usikkerheden for eleverne om, hvorvidt de kan gennemføre den samlede erhvervsuddannelse. Dermed kan ordningen bidrage til at mindske frafaldet fra erhvervsuddannelserne og sikre en bedre og mere reel uddannelsesgaranti.

1.7 Permanentgørelse af ordninger for elever, der uforskyldt mister uddannelsesaftalen

De nuværende midlertidige ordninger for elever, der uforskyldt mister en uddannelsesaftale, gøres permanente. Det sker for at sikre en bedre og mere reel uddannelsesgaranti, øge uddannelsernes attraktivitet og mindske frafaldet. Elever, der uforskyldt mister deres uddannelsesaftale, har stor risiko for tabt uddannelsestid og for at falde fra uddannelsen. Ordningerne omfatter en løntilskudsordning og en mulighed for at lade skoleundervisningen gennemføre før praktikuddannelsen.

1.8 Etablering af praktikcentre

Der oprettes praktikcentre, som skal øge kvaliteten i skolepraktik, og som skal bidrage til en bedre udnyttelse af praktikpladskapaciteten med henblik på, at eleverne i videst muligt omfang kommer i lønnet virksomhedspraktik.

Praktikcentrene skal tilrettelægge et samlet forløb for elever, der ikke opnår en hel uddannelsesaftale med en virksomhed. Optagelse af en elev på praktikcenter sker ved indgåelse af en aftale mellem skole og elev om elevens fortsatte uddannelse, som fastlægger rettigheder og pligter for eleven og skolen. Forslaget forventes at medføre en stigning i antallet af andre aftaler sammenlignet med i dag, og skal bidrage til en stigning i den samlede volumen af praktikpladser.

Centrene etableres i løbet af 2013, således at der kan tages højde for erfaringerne fra de igangværende forsøg, som foreligger i foråret 2013. Praktikcentre oprettes inden for de eksisterende organisatoriske rammer på erhvervsskoler med hovedforløb.

1.9 Udbud af flere uddannelser med skolepraktik (praktikuddannelse i et praktikcenter)

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) anmodes om at gennemgå listen over uddannelser uden skolepraktik (negativlisten) med henblik på beslutning om, hvorvidt flere uddannelser kan udbydes med skolepraktik (praktikuddannelse i et praktikcenter), herunder om en uddannelse i givet fald skal udbydes med eller uden adgangsbeholdning til uddannelsens grundforløb.

1.10 Retvisende praktikpladsstatistik

Der sker en omlægning af praktikpladsstatistikken, så den giver et mere retvisende billede af elevernes status og uddannelsesgarantien inden for erhvervsuddannelserne, idet den nuværende praktikpladsstatistik giver anledning til uklarheder om elevernes status.

1.11 Justering af EMMA-kriterierne

Kravene til elever, der optages i skolepraktik - EMMA-kriterierne - kan være medvirkende til frafald efter afsluttet grundforløb. Dette gælder særligt kravet om geografisk mobilitet.

En eventuel tilpasning af selve EMMA-kriterierne samt deres håndhævelse skal afvente erfaringerne fra det igangværende forsøgsprogram. Dog skal det nærmere indhold i kravene om faglig og geografisk mobilitet og aktiv praktikpladssøgning konkretiseres for den enkelte elev i den skoleaftale, som indgås mellem skole/praktikcenter og elev ved optagelse til skolepraktik (praktikuddannelse

i et praktikcenter), hvor det sikres, at skoleaftalen afspejler en realistisk forventning til den pågældende elev.

1.12 Praktikpladser i det offentlige

Staten, regionerne, kommunerne skal hver for sig og i fællesskab fremadrettet arbejde for at opretholde det nødvendige antal praktikpladser (uddannelsesaftaler) med henblik på at sikre, at flest mulige gennemfører en erhvervsuddannelse med virksomhedspraktik.

Regeringen vil løbende opgøre og vurdere aftaleindgåelsen i stat, regioner og kommuner, hvor udviklingen sammenholdes med 2011 og 2012. Udviklingen følges dermed tæt med henblik på at sikre, at staten, regionerne og kommunerne lever op til forpligtelsen om at tilvejebringe et højt antal praktikpladser som offentlige arbejdsgivere.

Bilag 2

Øget kvalitet i erhvervsuddannelserne

Den 1. januar 2013 udløber *Flerårsaftale for de erhvervsrettede ungdomsuddannelser i perioden 2010-2012*, som blev indgået den 5. november 2009 mellem Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og Radikale Venstre.

Aftaleparterne er enige om at videreføre de midlertidige takstforhøjelser på erhvervsuddannelserne og udmønte reserven til bedre kvalitet på erhvervsuddannelserne mv. Anvendelsen af midlerne i 2013 fremgår af tabel 4 nedenfor.

Tabel 4				
Indsatsområde 2 – Øget kvalitet i erhvervsuddannelserne				
Udgifter i mio. kr., 2013-pl	2013	2014	2015	2016
2.1 Kompetenceløft – lærere og ledere (justeret initiativ)	89,8	-	-	-
2.2 Fælles didaktisk og pædagogisk grundlag (nyt initiativ)	10,0	-	-	-
2.3 Styrket differentiering (nyt initiativ)	40,8	-	-	-
2.4 Stærkere kobling mellem uddannelsernes skoledel og praktikdel (nyt initiativ)	44,0	-	-	-
2.5 Bedre skolemiljø herunder lektieværksteder (videreført initiativ)	17,7	-	-	-
2.6 Særlige grundforløb på erhvervsuddannelserne samt et mere praksisnært grundforløb (videreført initiativ)	71,8	-	-	-
2.7 Mentorordning, kontaktlærerordning samt styrket social og psykologisk rådgivning (videreført initiativ)	73,1	-	-	-
<i>1.2 Styrkelse af det praktikpladsopsøgende arbejde, jf. Indsatsområde 1. En reel uddannelsesgaranti</i>	76,2	-	-	-
<i>1.8 Etablering af praktikpladscentre, jf. Indsatsområde 1. En reel uddannelsesgaranti</i>	10,0	-	-	-
Udgifter i alt	433,4	-	-	-

Nedenfor følger en kort beskrivelse af de enkelte initiativer.

2.1 Kompetenceløft – lærere og ledere

Der skal gennem efteruddannelse ske en styrkelse af lærernes pædagogiske og faglige kompetencer samt den pædagogiske ledelseskompetence på erhvervsskolerne. Kravet om en gennemført pædagogisk diplomuddannelse for lærerne fremrykkes i 2013 til inden for de første 4 års ansættelse, og

den pædagogiske ledelseskompetence skal sikres gennem efteruddannelse svarende til en pædagogisk diplomuddannelse i ledelse på et modul.

2.2 Fælles didaktisk og pædagogisk grundlag

De enkelte erhvervsskoler skal i højere grad arbejde med at etablere et fælles pædagogisk grundlag. På den enkelte skole skal der vedtages og implementeres et fælles didaktisk og pædagogisk grundlag, som afspejler de udfordringer, der knytter sig til planlægning og gennemførelse af både den teoretiske undervisning og værkstedsundervisningen i forhold til den aktuelle elevgruppe.

2.3 Styrket differentiering

Lærerne skal styrkes i systematisk at kunne tage udgangspunkt i elevernes faglige, sociale og personlige forudsætninger i tilrettelæggelsen af undervisningen. Konkret sikres det gennem udvikling af metoder til differentiering, eksempelvis ved supervision.

2.4 Stærkere kobling mellem uddannelsernes skoledel og praktikdel

For at sikre en bedre sammenhæng mellem skole- og praktikdelene skal lærerne på erhvervsskolerne ud i praktikvirksomhederne. Initiativet styrker således læreres, praktikoplæreres og praktikvejlederes løbende samarbejde om det fælles uddannelsesansvar, herunder undervisningens og oplæringens indhold og form.

2.5 Bedre skolemiljø herunder lektieværksteder

Initiativet skal sikre, at skolerne fokuserer på skolemiljøets betydning og udvikler det bedst mulige skolemiljø, herunder etablerer lektieværksteder.

2.6 Særlige grundforløb på erhvervsuddannelserne samt et mere praksisnært grundforløb

Aftaleparterne er enige om at fastholde indsatsen vedrørende særlige grundforløb på erhvervsuddannelserne, herunder grundforløbspakkerne tilrettelagt på baggrund af kompetenceafklaring.

2.7 Mentorordning, kontaktlærerordning samt styrket social og psykologisk rådgivning

Mentorordninger, kontaktlærerordninger samt styrket social- og psykologisk rådgivning har effekt i forhold til reduktion af frafaldet på erhvervsskolerne. Aftaleparterne er enige om at fastholde initiativet over for unge med svage forudsætninger, som kan have brug for ekstra støtte i form af enten voksenkontakt eller særlig hjælp til den løbende faglige udvikling. Endvidere fastholdes kontaktlærerordningen som et obligatorisk tilbud på erhvervsskolerne. Endelig afsættes midler til styrket social- og psykologisk rådgivning.

(Bilag 3 og 4 er udeladt)